Vi levede af kærlighed og sødsuppe

Barndomserindringer af Edith Steffens, Gørding.

Jeg blev født ~~to~~ ½ år efter 2. Verdenskrigs afslutning i november 1945 på Sønderborg Sygehus.

Dengang var det småt med midlerne og vi blev mindet om krigens efterdønninger med økonomisk knaphed og rationeringsmærker, som endnu var i brug til i begyndelsen af halvtredserne.

Min forældre, Margrethe og Diedrich Steffens var ikke rige på jordisk gods, men til gengæld var de fyldt med kærlighed og omsorg, som de delte flittigt ud af til alle os børn.

Vi boede i en arbejderbolig i Ulkebøl på Als. Min far var skovarbejder. Selv om han arbejdede hårdt var det svært at forsørge en kone og en børneflok på 14, hvoraf 4 tvillingepar. Men det gik – takket være min moder. Min moder havde altid drømt om at få mange børn.

Familiens børn forsamlet foran huset i Ulkebøl ca. ~~1949~~ 1952.

Vi følte heller aldrig, at vi var til besvær. Da mor havde nok at se til, fik vi hver især vores egne pligter. Om aftenerne var hun travlt beskæftiget til langt ud på natten med at reparere tøj og strikke trøjer til alle os børn. Hun satte en meget stor ære i at holde alt rent og pænt, men et utroligt slid var det og næsten altid var hun gravid, og som regel ventede hun tvillinger. Men alligevel sang hun, og hun var altid munter og meget glad for hvert eneste barn. Alligevel gik det galt i 1953 da min moder kun var 39 år gammel og i en kvindes bedste alder. De mange børnefødsler havde taget hårdt på hende og hun var slidt op. Efter kort tids sygdom døde hun en iskold februardag på Sønderborg Sygehus.

Tilbage stod min fader med 11 ukonfirmerede moderløse børn og meningen med hans liv sank i grus og han gav op. Mor havde været indlagt på sygehuset et par dage, og imens passede vores tante os børn. Vi fik at vide, at vores mor var død. Herefter trådte familien sammen for holde familieråd og for at finde ud af, hvad der nu skulle ske med os børn. – Det mindste tvillingpar var da 10 måneder gamle, den næste pige var knap to år, og de ældste var 15 og 18 år og heldigvis i plads.

Min tvillingbror og jeg var syv år, og vi forstod slet ikke ret meget af det hele, og da slet ikke, hvad der skulle blive af os. Familien ville gerne tage hver et tvillingepar – så var de otte børn anbragt og resten kunne komme på børnehjem, mente familierådet

– Plejemor, Inger Hansen, havde sin egen mening om den sag. Børnehjemmet i Broager var netop moderniseret og ombygget, da det før havde været en tysk præstegård. Det åbnede den 6. marts 1953 og plejemor skulle udnævnes til forstanderinde her. Jeg går aldrig med til at skille en søskendeflok. Børnehjemmet skal være deres nye hjem. Derved blev det, men de mindste tvillinger Bodil og Bent på 10 måneder, og lillesøster Solveig på to år måtte den første tid på spædbørnshjem i Sønderborg, indtil tvillingerne var 22 år gamle.

Børnehjemmet blev vores familie

Omsider var vi blevet 11 børn samlet på børnehjemmet. Min bror Henry, døde af difteri som fireårig, mine to ældste søskende Gunhild og Ejnar var ude at tjene, så vi var kun 11 tilbage, og vi var så små, at vi hurtigt faldt til på børnehjemmet, hvor der var plads til 24 børn. Det var plejemors opfattelse, at børnehjemmet skulle være et søskendehjem og ikke bære præg af at være en institution.

– Den første jul havde vi besøg af en julemand. Det havde vi aldrig prøvet før, men det var desværre også sidste gang, fordi de små blev så bange for ham. Men julen var noget ganske særligt for os børn, thi på denne eneste dag om året skulle vi sove middagssøvn, så vi kunne være friske, når vi skulle være længe oppe om aftenen. Vi skulle til julegudstjeneste hen på eftermiddagen inden vi kom hjem for at indtage den herligste julemiddag.

Søskende forsamlet ved konfirmation 7. maj 1967. Plejemor til højre.

Når vi efterfølgende havde fået vasket op efter julemaden, blev vi lukket ind i dagligstuen, hvordet smukt pyntede juletræ strålede os i møde med al sin glans. Spændingen blev så udløst, når vi fik vores gaver. Fra børnehjemmet har jeg mange gode minder, vi gik i søndagsskole og lærte at synge aftensange og bede aftenbøn – vi fik ro og tryghed samt masser af kærlighed.

Men der var skam også pligter, det var vi jo vant til hjemmefra, så vi vaskede op og dækkede bord uden at kny. Vi følte med tiden, at plejemor var blevet vores mor. Hun var en sød, rar, dejlig og hengivende plejemor, der sørgede for, at der herskede en god ånd og en meget harmonisk atmosfære i hjemmet, og vi børn modtog en god åndelig ballast for livet. – I det første stykke tid var vi otte søskende alene på børnehjemmet – siden kom der flere til, så vi i alt var 24 børn, alligevel følte vi os stadig som én stor familie.

Far havde det meget svært. Han havde i sit inderste håbet, at han kunne få os med hjem engang, men det lykkedes desværre ikke for ham. Efterhånden som vi blev ældre, besøgte vi ham. Vi har stadig kontakt til vores familie takket være plejemor, der vedblev at holde kontakten til den øvrige familie, som tit besøgte os. Vi børn kom endda på ferie, hvorfra vi fik nogle uforglemmelige oplevelser. Tænk at komme på ferie på en rigtig bondegård... Plejemor fik kørekort som 52-årig i 1960, det fik vi også megen glæde af, da vi også havde den glæde at skiftes til at køre med hende på mange dejlige ture.

Familien samlet rundt bordet ved sødsuppen.

– Hvordan det er nutildags, ved jeg ikke, men vi blev aldrig drillet med, at vi var børnehjemsbørn. Vi gik i skole i Broager. Om eftermiddagen gik vi til spejder, håndbold og hvad vi nu ellers havde lyst til – vi var ligesom alle de andre børn i byen. Men jeg husker, at vi var bare mange derhjemme.

– Trods alt, var vi heldige

Min mors død var en tragedie, men jeg ved, det ville have glædet hende at se, at alle hendes børn kom godt i vej. – Alle fik vi en læreplads. Jeg startede med at komme ud at tjene »i huset« som 15-årig. I ferierne og på fridage kom jeg hjem og boede hos plejemor på børnehjemmet. Vi savnede simpelthen familien, når vi var fra hinanden. Pigerne blev gift fra børnehjemmet – og der blev holdt nogle meget festlige bryllupper.

Vi mange søskende har stadig en god kontakt. Jeg havde kontakt med plejemor lige til hendes død 1. februar 2000, hvor hun sov stille ind nogle få dage før sin 92-års fødselsdag. Hun var åndsfrisk lige til det sidste. De fleste familiemedlemmer bor i Sønderjylland. Efterhånden har de fleste fået deres egne børn. Selvom det er blevet til mange søskendbørn er der ikke tvillinger blandt dem.

– Hverken på min mors eller fars side er der tvillinger i familien, og lægerne kan ikke rigtigt forklare, hvordan det kan gå til, at en kvinde kan føde fire par

tvillinger. Desværre er der ikke kommet tvillinger blandt os søskende – hvilket jeg godt kunne have tænkt mig. – Jeg tænker tit på min mor. En overgang havde hun seks børn, tre hold tvillinger indenfor fire år. Født i hhv. 1943, 1945 og 1947 – det må have været utroligt hårdt bare at holde alle de børn med mad og tøj. Alligevel husker jeg hende som en glad mor, der havde overskud nok til samtlige børn. Min mors død var en tragedie, men midt i ulykken var vi trods alt heldige – vi fik lov til at blive sammen, og fik verdens bedste plejemor, som vi besøgte meget. Det blev vores held og lykke.

Plejemor har i øvrigt arbejdet på Riber Kjærgård fra november 1944 til maj 1946, medens dette fungerede som pigehjem.

Her slutter jeg min beretning om, hvor godt man også kan få det på et børnehjem med en plejemor og en stab af medhjælpere, som havde deres hjerte på det rette sted.

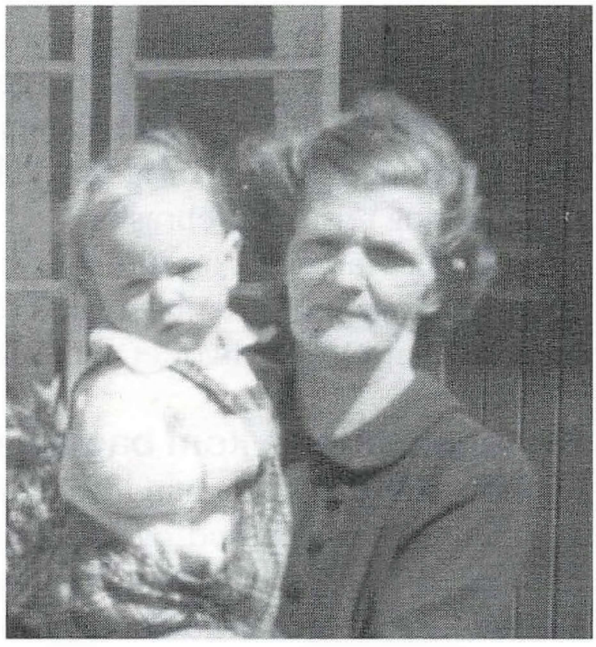

Mor (født 1913) med min søster Solveig ca. 1951.

Edith Steffens født Steffens den 5. november 1945 på Sønderborg Sygehus. Uddannet sygehjælper i 1967 fra Gentofte Amtssygehus i Hellerup, nu bosiddende i Gørding. E. S. har været beskæftiget på plejehjem i 26 år. Er p. t. på overgangsydelse og er frivillig medhjælper indenfor ældreområdet og Kirkens Korshær. E. S. er gift og har 4 børn.